

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: nedeľa, 18. júla 2021 23:48
Komu: oszp.pd@minv.sk
Kópia: bugar@pthas.sk
Predmet: RE: OU-PD-OSZP-2021/019398-020 (EIA: Nový zdroj tepla pre systém centrálného zásobovania teplom mesta Prievidza)

Písomná konzultácia podľa §63 a §65g zákona EIA

K pripomienkam Ing. Bugára za navrhovateľa uvádzame nasledovné:

- 1) Ak tomu správne chápeme, jedná sa len o výmenu technológií, nebudú sa realizovať žiadne stavebné alebo terénne práce a úpravy? Pri oboznámení so zámerom sme mali dojem (ktorý sa zdanlivo potvrdzuje aj v ďalších bodoch), že súčasťou zámeru je aj výstavba novej budovy, kde technológie majú byť umiestnené. V takom prípade hovoríme o recyklátoch ako vhodných stavebných výrobkoch.
- 2) Berieme na vedomie – parkoviská sa neriešia nakoľko sú postačujúce tie existujúce.
- 3) Berieme na vedomie – parkoviská sa neriešia nakoľko sú postačujúce tie existujúce.
- 4) Vplyvy na vody je potrebné riešiť podrobnejšie a zámer ani doplňujúca informácia nie sú v tomto smere dostatočné. Je potrebné doplniť tak, aby to spĺňalo požiadavky primárneho posúdenia vplyvov na vody podľa Rámcovej smernice o vodách. Nás osobitne zaujíma zachovanie a obnova prirodzeného vodného režimu.
- 5) Navrhovateľ sa nevyjadril k návrhu obnovy biodiverzity areálu aj vhodnými sadovými úpravami vhodnými pre priemyselné areály. Nie je tak zrejмый jeho postoj.
- 6) Len pre inšpiráciu a nenápadne našepkanie, chceli by sme poukázať na projekt EWIA, ktorý tiež púta odbornú aj laickú pozornosť v Šali, kde navrhovateľ prezentoval spaľovňu komunálneho odpadu ako zelenú budovu (<https://www.ewia.sk/emisie-cce-sala-malo-a-my-vam-povieme-preco/>; táto prezentácia bola použitá aj na verejnom prerokovaní zámeru v dotknutých obciach) – po vzore spalovne v Kodani, či vo Viedni. ZDS je toho názoru, že aj Prievidčania si zaslúžia taký štandard ako vo Viedni alebo Kodani – alebo už aj v Šali, kde navrhovateľ nielenže prezentoval záujem riešiť spaľovňu ako zelenú stavbu a investíciu ale aj ako všestranný prínos pre obyvateľov – čo prinieslo podporu nielen ZDS ale aj ďalších lokálnych environmentálnych organizácií. V tejto veci tiež rozhoduje MŽP SR v procese EIA (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/centrum-cirkularnej-ekonomiky-cce-sala>). Nevidíme dôvod, aby sa to neudialo aj v Prievidzi, najmä keď vidíme, že to ide a je to dostupné aj udržateľné riešenie – nielen vo vyspelom svete, ale už aj u nás. K tomuto v zásade smerovali naše pripomienky uplatnené v procese EIA. A čo je najdôležitejšie, verejné participatívne prerokovanie prinieslo všeobecnú zhodu miestnych obyvateľov, obce a navrhovateľa; na rozdiel od mediálne publikovaného obrazu o odpore na základe petície organizovanej europoslancom Hojsíkom. V Kodani je na spaľovni zelená zjazdová dráha, vo Viedni sú zelené záhrady a iné zelené prvky; v Šali sa tiež predpokladá realizácia zelenej stavby, t.j. stavby so zelenou infraštruktúrou ako sú zelené strechy a fasády. Prečo nie v Prievidzi, ktorá je ekologicky aj tak veľmi skúšaným regiónom, nech vysvetlí mesto Prievidza a Hornonitrianske bane, ktoré sú vlastníčkmi PTH a.s....
- 7) Nie je zrejмый, prečo je nemožné aplikovať zelené fasády; t.j. nahradiť pôvodne uvažované materiály zelenými resp. zelené fasády realizovať vo forme popínavých rastlín na predsadených oceľových lankách.
- 8) Berieme na vedomie – odpadové hospodárstvo je riešené.
- 9) Požiadavka 40ks drevín v meste je zrejмый – zlepšiť životné prostredie obyvateľov mesta Prievidza. Je smutné, že navrhovateľ, ktorého polovičným vlastníkom je samo mesto Prievidza nevidí dôvod pre realizáciu verejnej zelene, hoci jej tvorba je súčasťou jej originálnych kompetencií. Na požiadavke trváme.
- 10) Berieme na vedomie – súhlasíme s realizáciou podľa uvedenej urbanistickej štúdie, ktorej realizácia má nielen ekologické ale aj estetické a sociálne funkcie,
- 11) Navrhovateľ správne identifikoval účel tepelnej mapy – identifikovať tepelné ostrovy v meste. V danom prípade však nejde len o konštatovanie tohto faktu ale aj veľkosť a intenzitu tohto vplyvu – aký veľký presah má tepelný ostrov do okolitého územia a súčasne napovie aké ďalšie zmierňujúce opatrenia je možné prijať na elimináciu tohto negatívneho javu.
- 12) Berieme na vedomie.

Akceptujeme a pozitívne vnímame deklaráciu, že sa jedná o pokus o inovatívne riešenie brownfieldu a čiastočnú revitalizáciu areálu hnedouhoľných baní. Mali by sme záujem dozvedieť sa viac o tejto časti projektu a to koncept alebo stratégiu transformácie krajiny ako aj o urbanistickej štúdii Revitalizácia areálu HBP a.s. Baňa Cigelf v súčinnosti s rekreačným zariadením Púšť.

Trváme v celom rozsahu na našom vyjadrení zo dňa 22.07.2021 (viď mail nižšie); z ktorého vyplýva, že člen orgánu navrhovateľa vyvíjal na ZDS nátlak smerujúci k tomu, aby si neuplatnilo práva verejnosti s tým, že sa „oháňa“ vplyvom ministra hospodárstva Richarda Sulíka. Žiadame vysvetlenie a ospravedlnenie navrhovateľa.

Podľa §2 ods.zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

- b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
- c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
- d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,4)
- e) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.2)

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnálo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä z hľadiska ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR.

Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí obsahovali aj:

- 1) prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.
- 2) opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona
- 3) opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
- 4) opatrenia realizácie obehového hospodárstva

a to aj na základe návrhov zmierňujúcich opatrení zo strany ZDS

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

V prípade záujmu konzultovať zámer so ZDS, rezervujte si termín tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasilať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>

Odoslané: utorok 22. júna 2021 23:08

Komu: oszp.pd@minv.sk <oszp.pd@minv.sk>

Kópia: Ladislav.MIKO@ec.europa.eu <Ladislav.MIKO@ec.europa.eu>; env@ec.europa.eu <env@ec.europa.eu>;

'Michal Hargas' <hargas.michal@gmail.com>; 'Jan Tkac' <tkac.jan@gmail.com>; minister@mfsr.sk

<minister@mfsr.sk>; minister@enviro.gov.sk <minister@enviro.gov.sk>; minister@minv.sk <minister@minv.sk>

Predmet: RE: VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „Nový zdroj tepla pre systém centrálného zásobovania teplom mesta Prievidza“

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „NOVÝ ZDROJ TEPLA PRE SYSTÉM CENTRÁLNEHO ZÁSOBOVANIA TEPLOM MESTA PRIEVIDZA“ – DOPLNENIE

Dňa 22.06.2021 ma kontaktoval z mobilného telefónneho čísla +421 918 777 030 pán, ktorý sa predstavil ako ing. Januščák z hornonitrianskych baní, po krátkom internetovom rešerši sa zrejme jedná o predsedu predstavenstva navrhovateľa v predmetnom zámere nakoľko v orgánoch Hornonitrianskych baní sme osobu jeho mena nenašli.

Spôsob komunikácie pána bol značne arogantný; obsah telefonátu bol, že nerozumie dôvodu, prečo sa nejaké združenie z Bratislavy hlási do tohto projektu a že naše konanie považuje za šikanózne bez toho, aby špecifikoval v čom. Na moju otázku, prečo to tak vníma, bolo odpoveďou, že nerozumie dôvodom, ktoré nás vedú k našej aktivite. Taktiež sa domáhal „okamžitého stretnutia, ktorými by naše pripomienky boli okamžite vyriešené“. Na tento som odpovedal, že takto to nefunguje, vysvetlil som pánovi, že my sa rozprávame len s tými, kto sa rozpráva slušne s nami a tiež, že ak tvrdí, že sme údajne šikanózni, musí to dokázať; tiež som ho informoval že my sa bavíme len v zmysle zákona a len o tom, akými spôsobmi každý navrhovateľ reflektuje oprávnené záujmy a požiadavky verejnosti. Pán taktiež tvrdil, že zajtra (na druhý deň), pôjde za ministrom hospodárstva a budeme to riešiť s ním. Na to som mu odpovedal, že neviem, či by som takéto pozvanie prijal vzhľadom na snahu misnistra Sulíka kriminalizovať našu činnosť. Pán teda povedal, že očakáva od nás maximálnu súčinnosť lebo ak nie, potom to bude riešiť ináč. Na moju protitázku, či sa mi vyhráňa odpovedal, že nie len že sa vyjadrí pred úradom vhodným spôsobom; súčasne spomenul, že predmetný projekt je vraj vo verejnom záujme. Ja som protireagoval, že čo to má byť aký dôvod, či z dôvodu verejného záujmu sa má verejnosť zastrašovať a apriori podriaďovať mocenským záujmom v údajnom verejnom záujme. Pán reagoval, že o tom už bolo vraj päť stretnutí v regiónoch, prečo sme sa ich nezúčastnili. Odpovedal som mu, že sme využili možnosť v zmysle legislatívy vstúpiť do procesu EIA. Následne sme ďalšiu komunikáciu ukončili. Takýto spôsob komunikácie dôrazne a rozhodne odmietame; ako aj mocenské zásahy politikov.

ZDS považuje spôsob komunikácie za nátlakový a arogantný naznačujúci mocenské prepojenie s predstaviteľmi verejnej moci. Takýto spôsob komunikácie odmietame; ako aj skryté vyhrážanie sa a nátlak. Po kontrole enviroportálu (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/novy-zdroj-tepla-pre-system-centralneho-zasobovania-teplom-mesta-priev>), v ktorom Ing. Januščák vystupuje ako predseda predstavenstva navrhovateľa, ale firmy Prievidzské tepelné hospodárstvo, a.s.; kde zisťovacie konanie začalo len 21.06.2021 a teda verejné prerokovania predmetného zámeru ešte prebehnúť nemohli; pán zrejme odkazoval na iné verejné prerokovania iných zámerov.

Žiadame okresný úrad, aby poučil účastníkov konania o procesných právach verejnosti a spôsobe ktorým si môžu svoje oprávnené práva a záujmy hájiť. Sáčasne žiadame o zvolanie konzultácie, kde sa môžu prípadné nejasnosti či postoje účastníkov konania ozrejmiť a vzhľadom na úradný charakter konania by nebolo pochýb o ich zákonnosti a čistote. Ak navrhovateľ resp. p. Januščík nechápe zmyslu a účelu pripomienok verejnosti, má sa v prvom rade slušne spýtať na ich význam. Keďže telefonát sme vyhodnotili tak, ako sme uviedli vyššie, žiadame okresný úrad aby zvolal konzultáciu, nakoľko tá je presne procesným spôsobom, akým sa má úrad pokúsiť o zmierne vybavenie veci

(§3 ods.4 Správneho poriadku) a jej zmyslom ako osobitného inštitútu podľa zákona EIA je práve oboznámiť sa so stanoviskami a navrhovanými opatreniami (§63 ods.2 písm.c a d zákona EIA). Vzhľadom na uvedené máme za to, že zvolanie konzultácie je v danom prípade žiadané a potrebné.

Chceli by sme tiež poukázať na rozsudok Krajského súdu Trnava sp.zn. 20S/81/2018 podľa ktorého „*Správny súd si uvedomuje zložité postavenie mesta Trnava, ktoré ako navrhovateľ výrubu drevín z dôvodu plánovanej rekonštrukcie miestnej komunikácie a sadových úprav verejného priestranstva slúžiaceho potrebám verejnosti, ako orgán územnej samosprávy, realizuje schválený územný plán mesta, resp. jeho zóny a zároveň sa v dôsledku rigorózneho právneho úpravy dostáva aj do postavenia orgánu verejnej správy, ktorý pri výkone inak mu všeobecne zverenej právomoci na rozhodovanie vo veciach preneseného výkonu štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa § 69 ods. 1 a 2 zákona o ochrane prírody, v tomto konaní zo zákona (§ 69 ods. 3 citovaného zákona) nie je orgánom príslušným na rozhodnutie. Avšak po vykonaní súdneho prieskumu zákonnosti napadnutých administratívnych rozhodnutí, s prihliadnutím na aktuálnu zákonnú úpravu určenia orgánu príslušného na konanie o povolenie výrubu drevín podľa § 69 ods. 3 zákona o ochrane prírody, správny súd musí konštatovať, že i pri zabezpečovaní všeobecne prospešných a náročných municipiálnych záležitostí formou správy vecí verejných, resp. obecných, je povinnosťou konajúcich orgánov verejnej správy zabezpečiť zákonný priebeh administratívneho konania, vrátane naplnenia jeho neustrannosti a spravodlivosti.*“

V danej súvislosti to znamená, že ani projekt mesta Prievidza automaticky neznamená, že verejnosť sa nemôže domáhať svojich práv alebo že mesto má akoby automatický nárok na presadenie svojho zámeru; naopak aj v takýchto podmienkach v právnom štáte aj mesto tak aj orgány verejnej moci musia vždy postupovať spôsobom, ktorý garantuje prístup verejnosti k spravodlivosti. Jednoducho povedané „účel nesvätí prostriedky“ a ani v situáciách projektu s prvkami verejného záujmu nie je možné uprieť verejnosti právo na priaznivé životné prostredia a právo na spolurozhodovanie o ňom.

V tejto súvislosti by sme chceli upozorniť na článok týkajúci sa projektu, ktorý vyšiel v Denníku N: <https://e.dennikn.sk/2438668/banici-ukazali-ako-vykuria-prievidzu-po-ukonceni-tazby-slnkom-drevom-plynom-a-tepelnymi-cerpadlami/?ref=tit>, v ktorom sa uvádza aj to, že je politická zhoda medzi predstaviteľmi samospráv a ministerstvom hospodárstva, ktorý pôvodne pre transformáciu Hornej Nitry preferoval projekt Slovenských elektrární, ktorý sa však aj na základe nášho podnetu ukázal ako ekologicky nevhodným a Slovenské elektrárne projekt stiahli (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/transformacia-elektrarne-novaky-novy-zdroj-plynofikacia-plynova-kotoln>); nie je tak pravdivé tvrdenie ing. Januščáka, že pripravujú dokumentáciu procesu EIA, nakoľko o zámer z posudzovania stiahli. Avšak bol to minister Sulík a predstavitelia Slovenských elektrární, ktorý sa snažili očierniť ZDS práve v súvislosti s týmto projektom (ako aj ďalšími, ktoré minister Sulík politicky garantoval, avšak nemali preukázanú ekologickú prijateľnosť a zrejme sa spoliehali na mocenské a politické krytie). Na základe telefonátu ing. Januščáka sa dá očakávať ďalší mocenský vstup ministra hospodárstva a ďalšia diskreditačná kampaň voči ZDS, ktorá má za cieľ odstrániť z procesov EIA „neprijemnú verejnosť“.

Len pre inšpiráciu a nenápadne našepkanie, chceli by sme poukázať na projekt EWIA, ktorý tiež púta odbornú aj laickú pozornosť v Šali, kde navrhovateľ prezentoval spaľovňu komunálneho odpadu ako zelenú budovu (<https://www.ewia.sk/emisie-cce-sala-malo-a-my-vam-povieme-preco/>; táto prezentácia bola použitá aj na verejnom prerokovaní zámeru v dotknutých obciach) – po vzore spalovne v Kodani, či vo Viedni. ZDS je toho názoru, že aj Prievidčania si zaslúžia taký štandard ako vo Viedni alebo Kodani – alebo už aj v Šali, kde navrhovateľ nielenže prezentoval záujem riešiť spaľovňu ako zelenú stavbu a investíciu ale aj ako všestranný prínos pre obyvateľov – čo prinieslo podporu nielen ZDS ale aj ďalších lokálnych environmentálnych organizácií. V tejto veci tiež rozhoduje MŽP SR v procese EIA (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/centrum-cirkularnej-ekonomiky-cce-sala>). Nevidíme dôvod, aby sa to neudialo aj v Prievidzi, najmä keď vidíme, že to ide a je to dostupné aj udržateľné riešenie – nielen vo vyspelom svete, ale už aj u nás. K tomuto v zásade smerovali naše pripomienky uplatnené v procese EIA. A čo je najdôležitejšie, verejné participatívne prerokovanie prinieslo všeobecnú zhodu miestnych obyvateľov, obce a navrhovateľa; na rozdiel od mediálne publikovaného obrazu o odpore na základe petície organizovanej europoslancom Hojsíkom. V Kodani je na spaľovni zelená zjazdová dráha, vo Viedni sú zelené záhrady a iné zelené prvky; v Šali sa tiež predpokladá realizácia zelenej stavby, t.j. stavby so zelenou infraštruktúrou ako sú zelené strechy a fasády. Prečo nie v Prievidzi, ktorá je ekologicky aj tak veľmi skúšaným regiónom, nech vysvetlí mesto Prievidza a Hornonitrianske bane, ktoré sú vlastníčkami PTH a.s....

Pripomíname, že projekt transformácie Hornej Nitry je súbor opatrení, ktorý sa predpokladá realizovať z balíka obnovy, preto je dodržiavanie princípu participácie verejnosti a dodržiavania procesov EIA imperatívom. Balík obnovy má prednostne riešiť projekty, ktoré nie sú prvoplánové, ale vo svojej podstate pozitívne motivujú k ďalším ekologickým inováciám a ekologickému podnikaniu a celkovému zlepšovaniu environmentálnych podmienok. Chceme podotknúť, že tak ako Balík obnovy, tak aj Zelená európska dohoda sú založené na viacerých pilieroch, pričom participácia so širokou verejnosťou a celková obnova biodiverzity sú základe z nich.

ZDS rovnako dôrazne odmieta diskreditačnú ohováračskú kampaň ministra Sulíka, ktorý mala za cieľ vyvinúť politický tlak na rezort vnútra smerom k rozpusteniu jemu nepohodlného občianskeho združenia (čo je krok, na ktorý sa neodvážili ani predchádzajúce vlády SMERu, útoky na občiansku spoločnosť bola no-go zóna, ktorú chce prekonať vláda pozitívnej zmeny, čo je značne paradoxná situácia); súčasne mala poskytnúť zámkienku pre zdanlivé spoločenské zneváženie ZDS ako občianskeho ekologického združenia tak, aby štátne orgány mohli zdanlivo legitímne ZDS v konaní ignorovať resp. aby domáhanie sa spravodlivosti v oblasti životného prostredia bolo pre ZDS náročnejšie.

Poznámka: Toto vyjadrenie zasielame v kópii Zastúpeniu Európskej komisie na Slovensku a Environmentálnemu direktorátu Európskej únie, ktoré dianie na Slovensku monitorujú aj vzhľadom na snahy niektorých členov vlády diskreditovať a kriminalizovať ekologické spolky a verejnosť. Vzhľadom na skutočnosť, že sa pripravujú kroky, ktoré majú procesy EIA obísť, informujeme o týchto skutočnostiach aj ministra životného prostredia (rezortný orgán pre procesy EIA) a ministra financií (rezortný orgán pre riadenie eurofondov). Z dôvodov útokov na ZDS v kópii doručujeme toto naše stanovisko aj našim advokátom.

S pozdravom,

--

Zdrúženie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com

From: eia@samospravydomov.org <eia@samospravydomov.org>

Sent: Monday, June 21, 2021 6:16 PM

To: oszp.pd@minv.sk

Subject: VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „Nový zdroj tepla pre systém centrálného zásobovania teplom mesta Prievidza“

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „NOVÝ ZDROJ TEPLA PRE SYSTÉM CENTRÁLNEHO ZÁSOBOVANIA TEPLOM MESTA PRIEVIDZA“

Zdrúženiu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Stanovy Zdrúženia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie tu: <https://goo.gl/AVbAxi>, výpis z registra občianskych združení MV SR: <https://goo.gl/V4XopA> a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR tu: <http://goo.gl/lkofe7>.

Pre elektronicú komunikáciu používajte mail: eia@samospravydomov.org

Pre písomný styk použite elektronicú schránku Zdrúženia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

Podľa §2 ods.zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

- zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
- objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
- určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,

e. získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnálo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujímá nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle §24 ods.2 zákona EIA.

Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa §29 ods.13 zákona EIA obsahovali aj:

- I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z.z.
- II. opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona
- III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
- IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Pri určení týchto opatrení je treba v zmysle §29 ods.3 zákona EIA vychádzať aj z návrhov verejnosti; náš zoznam opatrení a pripomienok je zverejnený tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds>. Na tento zoznam v plnom rozsahu odkazujeme ako nedeliteľnú súčasť tohto vyjadrenia a ako na pomôcku pre navrhovateľa aj úrad. Navrhujeme určiť nasledovné opatrenia:

- 1) Používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; v rozhodnutí konkrétne uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.
- 2) Parkovacie státa a spevnené vodorovné plochy realizovať z drenážnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržiania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

- 3) Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státa. Parkovacie státa samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

- 4) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (<http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

- 5) Prispôbiť projekt okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových

možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (<https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-ustrnenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb>) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

- 6) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.
- 7) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.
- 8) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedou farbou

- 9) Navrhovateľ vysadí v meste Prievidza 40ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach mesta po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.
- 10) Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.
- 11) Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1>), mapami sucha (<http://www.shmu.sk/sk/?page=2166>) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.
- 12) Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadostí na úrad

napr. v zmysle §36 ods.5 resp. §64 ods.1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí.
- S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme.
- Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasilať.
- Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

S pozdravom,

--

Zdrúženie domových samospráv

Laura Jurkovičová, riaditeľka

sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com